

کتاب اعمال رسولان

راهنمای مطالعه

درس اول

پیش‌زمینهٔ اعمال رسولان

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

فهرست مطالب

چگونه از این درس و راهنمای مطالعه استفاده کنیم

آمادگی

(۱) مقدمه (۰:۲۶)

(۲) نویسنده (۱:۵۸)

انجیل لوقا (۳:۰۴)

اشارات صریح (۳:۳۸)

اشارات ضمنی (۶:۱۳)

کلیسای اولیه (۹:۳۸)

نسخه‌های خطی (۹:۵۳)

رهبران کلیسای اولیه (۱۳:۰۴)

عهد جدید (۱۵:۵۰)

سرنخ‌ها (۱۶:۱۱)

لوقا (۱۹:۱۹)

(۳) زمینه تاریخی (۲۲:۰۲)

تاریخ نگارش (۲۲:۱۷)

پس از ۷۰ میلادی (۲۳:۰۰)

پیش از ۷۰ میلادی (۲۷:۳۴)

مخاطبین اصلی (۳۰:۰۷)

تنوفیلس (۳۰:۳۰)

مخاطبین گسترده‌تر (۳۲:۳۰)

زمینه اجتماعی (۳۳:۵۸)

امپراتوری روم (۳۴:۲۵)

یهودیان (۳۹:۳۸)

(۴) پیش‌زمینه الهیاتی (۴۷:۰۲)

عهد عتیق (۴۷:۴۲)

تاریخ (۴۸:۱۷)

اسرائیل (۵۵:۴۸)

پادشاهی خدا (۱:۰۴:۳۷)

الهیات یهودی (۱:۰۴:۵۰)

یحیای تعمیددهنده (۱:۰۶:۵۷)

الهیات مسیحی (۱:۱۰:۲۸)

انجیل لوقا (۱:۱۵:۰۴)

عیسی (۱:۱۶:۲۸)

رسولان (۴۳: ۱۹ : ۱)

(۵) نتیجه‌گیری (۱۵ : ۲۴ : ۱)

سوالات مرور

سوالات کاربردی

چگونه از این درس و راهنمای مطالعه استفاده کنیم

این راهنمای مطالعه برای استفاده در کنار درس تصویری مربوط به آن طراحی شده است. اگر به نسخه تصویری درس دسترسی ندارید، می‌توانید راهنمای مطالعه را با نسخه صوتی و یا متن درس استفاده کنید. به علاوه، درس و راهنمای مطالعه برای استفاده در یک محیط آموزشی در نظر گرفته شده است، اما در صورت لزوم می‌تواند برای مطالعه شخصی نیز مورد استفاده قرار بگیرد.

قبل از تماشای درس

- **آمادگی:** همه مطالب پیشنهادی را بخوانید.

برای تماشا برنامه‌ریزی کنید: در قسمت یادداشت‌های راهنمای مطالعه، درس به قسمت‌هایی که با تصویر مرتبط هستند تقسیم شده است. از زمان‌هایی که داخل پرانتز در کنار هر قسمت اصلی آمده استفاده کنید تا معلوم شود آغاز و پایان قسمتی که باید تماشا کنید کجاست. درس‌های هزاره سوم مجموعه‌ای است با انبوهی از اطلاعات؛ بنابراین شاید بخواهید مابین بخش‌ها استراحت کنید. وقت استراحت باید در قسمت‌های اصلی برنامه ریزی شوند.

• در حین تماشای درس

- **یادداشت بردارید:** از بخش یادداشت‌ها برای دنبال کردن درس و نوشتن نکات اضافی استفاده کنید. بیشتر مطالب اصلی در این یادداشت‌ها خلاصه شده‌اند اما می‌توانید مطالب تکمیلی خود را در این قسمت به آن اضافه کنید. بهتر است جزئیات تکمیلی را برای به خاطر سپاری، تشریح و دفاع از موضوع اصلی یادداشت کنید.
- **تصویر را متوقف و بخش‌هایی را بازپخش کنید:** شاید متوقف کردن تصویر یا پخش دوباره آن در بعضی مقاطع برای نوشتن یادداشت‌های اضافی، مرور مفاهیم دشوار و یا بحث روی نکات مورد علاقه مفید باشد.

• بعد از مشاهده درس

- **سوالاتی برای مرور:** به این سوالات در جاهای خالی جواب دهید. بهتر است به جای اینکه به صورت گروهی به آنها پاسخ دهید، به صورت انفرادی انجام دهید.

- **سوالات کاربردی:** سوالات کاربردی برای تکالیف یا موضوع بحث گروهی مناسب هستند. تکالیف نوشتنی بهتر است برای هر سوال و جواب از یک صفحه بیشتر نشود.

راهنمای مطالعه

کتاب اعمال رسولان: درس ۱

پیش‌زمینهٔ اعمال رسولان

آماده‌سازی

- کتاب اعمال رسولان را بخوانید.

مقدمه (۲۶: ۰)

وقتی پیشینه نویسندگان کتاب مقدس، جهانی که در آن زندگی می‌کردند، روش زندگی و هدفشان را بررسی می‌کنیم، شناخت و درکی که از ارزش قسمت‌های مختلف کلام خدا می‌یابیم بسیار عمیق‌تر می‌شود.

نویسنده (۵۸: ۱)

روح القدس نوشته‌های اصلی کلام خدا را بری از خطا حفظ کرده، اما درعین حال شخصیت‌ها، زمینه‌ها و انگیزه‌های نویسندگان آنها را نیز به کار گرفته است.

چه در انجیل سوم و چه در کتاب اعمال، هیچ اشاره مشخصی به نام نویسنده دیده نمی‌شود.

انجیل لوقا (۴: ۳)

دو دسته از شواهد نشان می‌دهند یک نفر اعمال رسولان و انجیل لوقا را نوشته است.

اشارات صریح (۳: ۳۸)

- مخاطب هر دو کتاب اعمال و انجیل سوم، تئوفیلوس است.
- اعمال به یک «کتاب قبلی» اشاره می‌کند.
- مقدمه‌های مشابه نشانگر عرف مرسوم ادبی باستان است.

اشارات ضمنی (۱۳: ۶)

چند تشابه بین انجیل سوم و اعمال:

- ترتیب تاریخی
- ساختار نگارشی

- طول مدت وقایع

- عناوین و موضوعات

- داستان مشابه

تشابهات نشان‌دهنده دیدگاه تاریخ‌رستگاری، قصد و باور، و نویسنده مشترک هستند.

کلیسای اولیه (۳۸: ۹)

نسخه‌های خطی (۵۳: ۹)

پاپیروس^{۷۵} (حدود ۱۷۵-۲۰۰ میلادی) نشان می‌دهد که لوقا، انجیل سوم و اعمال را نوشته است.

قطعه موراتوری (حدود ۱۷۰-۱۸۰ میلادی) لوقا را به عنوان نویسنده انجیل سوم و اعمال تایید می‌کند.

پیش‌نویس ضد مارسیونی (مقدمه‌ای بر انجیل سوم، حدود ۱۶۰-۱۸۰ میلادی) لوقا را به عنوان نویسنده انجیل و اعمال توصیف می‌کند.

رهبران کلیسای اولیه (۱۳: ۰۴)

آیرینیوس (حدود ۱۳۰-۲۰۲ میلادی): «لوقا، همراه و همدم پولس، در کتابی، انجیلی که او موعظه می‌کرد را ثبت کرده است.»

کلمنت اسکندریه (حدود ۱۵۰-۲۱۵ میلادی): «لوقا در اعمال رسولان شرح می‌دهد...»

ترتولیان (حدود ۱۵۵-۲۳۰ میلادی): «بنابراین، از میان رسولان، ابتدا یوحنا و متی ایمان را آهسته آهسته به ما فهماندند... سپس لوقا و مرقس آن را تجدید کردند.»

یوسیپیوس (حدود ۳۲۳ میلادی): «لوقا... در اعمال... اشاره کرده است.»

در هیچ‌یک از ادبیات مکتوب کلیسای اولیه به هیچ‌کس دیگری غیر از لوقا به عنوان نویسنده انجیل سوم و اعمال اشاره نشده است.

عهد جدید (۱۵:۵۰)

سرنخ‌ها (۱۶:۱۱)

- نه یک رسول یا شاهدی عینی بر زندگی عیسی.

- سبک یونانی نشان می‌دهد که نویسنده تحصیلکرده بود.

- همسفر پولس.

لوقا (۱۹:۱۹)

- رسول نبود.

- تحصیلکرده: پزشک

- همسفر پولس

زمینه تاریخی (۲۲ : ۰۲)

تاریخ نگارش (۲۲ : ۱۷)

پس از هفتاد میلادی (۲۳ : ۰۰)

مثبت‌اندیشی:

- اعمال نسبت به کلیسای اولیه بسیار مثبت‌اندیش‌تر از آن است که در سال‌های اولیه تشکیل کلیسا نوشته شده باشد.

- اما اعمال به همه‌گونه مشکلی در داخل و خارج از کلیسا اشاره می‌کند.

یوسیپیوس:

- نوشته‌های یوسیپیوس زودتر از ۷۹ میلادی تدوین نشده‌اند، و تا قبل از سال ۸۵ میلادی در دسترس نبوده‌اند.

- تیودا (اعمال ۵: ۳۶) احتمالاً یهودی انقلابی‌ای است که یوسیپیوس در کتاب ۲۰، بخش ۹۷ مجموعه دوران باستان به او اشاره می‌کند.

- به یهودای جلیلی (اعمال ۵: ۳۷) در مجموعه جنگ‌های یهودی (کتاب ۲، بخش ۱۱۷-۱۱۸) و دوران باستان (کتاب ۱۸، بخش‌های ۸-۱) از یوسیبوس اشاره شده است.
  - به «مصری» (اعمال ۲۱: ۳۸) گویی در جنگ‌های یهودی (کتاب ۲، ۲۶۱-۲۶۳) و دوران باستان (کتاب ۲۰، بخش ۱۷۱) از یوسیبوس اشاره شده است.
  - توصیف چگونگی مرگ هیرودیس (اعمال ۱۲: ۱۹-۲۳) متکی بر دوران باستان (کتاب ۱۹، بخش‌های ۳۴۳-۳۵۲) یوسیبوس بوده است.
- به نظر می‌آید که اعمال و یوسیبوس:
- وقایع تاریخی مشهور را به طور جداگانه یا
  - بر اساس منابع مشترک بازگو کرده‌اند.

قبل از ۷۰ میلادی (۳۴: ۲۷)

اعمال با حبس خانگی پولس در روم پایان می‌یابد و به وقایع مهم اشاره‌ای نمی‌کند:

- آتش‌سوزی روم (۶۴ میلادی)
- به شهادت رسیدن پولس (۶۵ میلادی)
- خرابی معبد (۷۰ میلادی)

مخاطبین اصلی (۰۷: ۳۰)

تئوفیلوس (۳۰: ۳۰)

- ولی نعمت لوقا

- شاگرد لوقا

مخاطبین گسترده‌تر

کلیسا در قرن اول با مسائل زیادی روبرو بود که لوقا در کتاب اعمال به آنها اشاره کرده است:

- کشمکش میان ایمانداران یهودی و غیر یهودی
- دسته‌بندی‌های بر اساس رهبری
- اشتباهات آموزه‌ای و معلمین دروغین
- کشمکش میان کلیسا و دولت‌های مدنی
- مسائل زنان و فقرا
- آزارها و شکنجه‌ها، رنج‌ها و زندانی شدن‌ها

هدف لوقا این بود که بسیاری از ایمانداران گوناگون نوشته‌هایش را بخوانند.

زمینه اجتماعی (۵۸: ۳۳)

امپراتوری روم (۲۵: ۳۴)

- سرتاسر جهان مدیترانه را تا بریتانیای امروزی، شمال آفریقا و قسمت‌های از آسیا را تحت سیطره خود داشت.

- امپراتوری همچنان در حال رشد بود.

- تاثیرات سیاسی و اقتصادی:

○ دولت: اعمال سلطه شدید بر مقامات محلی

○ جمعیت: همزیستی اتباع روم با مردم ملل مغلوب

○ تاسیسات عام‌المنفعه: ساخت جاده‌ها، ساختمان‌های با معماری استادانه و اماکن اجتماع عمومی
تأثیر مذهبی:

○ امپراتور به عنوان سرور و نجات‌دهنده دیده می‌شد.

○ مردم تحت سلطه اجازه داشتند به انجام آیین مذهبی خودشان ادامه دهند.

○ از مردم انتظار می‌رفت که به برتری قیصر معترف باشند.

یهودیان (۳۸: ۳۹)

رابطه عمیق

● میراث

● کتاب مقدس

● مقامات

تفاوت‌های بنیادی

● عیسی

● تفسیر

● غیر یهودیان

پیش‌زمینه‌ی الاهیاتی (۲ : ۴۷)

عهد عتیق (۴۲ : ۴۷)

تاریخ (۱۷ : ۴۸)

لوقا کلیسای اولیه را در اعمال به نوعی توصیف می‌کند که دورنمای سه جانبه‌ی پاسکال در تاریخ را منعکس می‌کند.

- خلقت

- به طور کلی

- در اعمال

- سقوط

- به طور کلی

- در اعمال

- رستگاری

- به طور کلی

- در اعمال

اسرائیل (۴۸ : ۵۵)

لوقا در نگارش اعمال بر تاریخ اسرائیل متکی بود.

• ابراهیم

خدا ابراهیم را خواند تا برای دو دلیل اصلی به سرزمین وعده برود:

○ ابراهیم پدر قومی عظیم می‌شد.

○ همهٔ مردم زمین از طریق ابراهیم برکت می‌یافتند.

لوقا گزارش داد:

○ برکت نجات در مسیح به یهودیان رسید و وعده‌های خدا به ابراهیم محقق شد.

○ یهودیان مسیحی انجیل را به غیر مسیحیان رساندند و مابقی وعده‌های خدا به ابراهیم نیز

محقق شد.

• خروج تحت رهبری موسی

موسی پیشگویی کرد که خدا پیامبر دیگری مانند او خواهد فرستاد تا قومش را از بندگی گناه برهاند.

لوقا اشاره می‌کند:

○ این پیامبر همان عیسی است.

○ عدم پذیرش عیسی به منزلهٔ نپذیرفتن موسی و شریعت بود.

- سلسله پادشاهی داوود
خداوند خانواده داوود را انتخاب کرد تا:
  - قومش را به عنوان سلسله پادشاهی ابدی هدایت کند.
  - حکومت خداوند را از اسرائیل تا اقصای جهان گسترش دهد.

- لوقا درک کرده بود که عیسی:
- پسر داوود بود.
  - فرمانروای پادشاهی خداست.
  - حکمرانی‌اش را به واسطه کلیسا گسترش خواهد داد.

- لوقا می‌خواست خوانندگانش درک کنند که عیسی:
- وارث وعده‌های ابراهیم است.
  - پیامبری مثل موسی است.
  - آخرین پادشاه سلسله داوودی است.

پادشاهی خدا (۳۷: ۰۴ : ۱)

الاهیات یهودی (۵۰: ۰۴ : ۱)

- خدا رهاننده‌ای مسیحایی را به اسرائیل می‌فرستاد.
- غیوران: خدا می‌خواهد اسرائیل علیه مقامات روم قیام کند.
  - گروه‌های آخرالزمانی: خدا به‌طور ماورالطبیعی دشمنانش را از بین می‌برد و قوم خود را پیروز خواهد کرد.
  - شریعت‌گرایان (گروه‌هایی مثل فریسیان و صدوقیان): پیش از اینکه اسرائیل مطیع شریعت شود، خدا دخالتی نخواهد کرد.

یحیای تعمیددهنده (۵۷: ۰۶ : ۱)

- به توبه حقیقی فراخواند.
- خبر خوش قریب‌الوقوع بودن برقراری پادشاهی خدا بر زمین توسط ماشیح را اعلام کرد.
- به درستی عیسی را به عنوان ماشیح معرفی کرد.
- اعلام کرد که ماشیح برکت بزرگ و تطهیر روح‌القدس را به انضمام داوری الاهی به ارمغان خواهد آورد.

یحیی این موضوع را که ماشیح نجات و داوری بر جهان را در مراحل مختلف با خود می‌آورد، پیش‌بینی نمی‌کرد.

عیسی به یحیی اطمینان می‌دهد که در حال پیشبرد تحقق انتظارات مختلف پیشگویی‌های مسیحایی عهد عتیق است.

الاهیات مسیحی (۲۸: ۱۰ : ۱)

الاهیات مسیحایی رابطه بسیار نزدیکی با انجیل مسیحی دارد.

پادشاهی خدا از طریق شخصیت و کار عیسی، همان ماشیح، به زمین می‌آید و تا به کمال گسترش می‌یابد. در این میان خدا کسانی را نجات می‌بخشد که عیسی را به عنوان ماشیح می‌پذیرند و به او ایمان می‌آورند.

لوقا بر دو نکته تاکید کرد:

- واقعیت‌های کار عظیم نجات خدا در مسیح.

- اهمیت پذیرش شخصی حقیقت مسیح توسط افراد که زندگی آنها را کاملاً دگرگون می‌کند.

پادشاهی ماشیح به تدریج با گسترش کلیسا و تغییر و دگرگونی شخصی مردم، رشد می‌کند.

انجیل لوقا (۱ : ۱۵ : ۰۴)

اعمال بخش دوم داستانی است که در انجیل لوقا شروع شد.

عیسی (۱ : ۱۶ : ۲۸)

- پیامبری که آمدن پادشاهی خدا را اعلام کرد.

- پادشاهی که فرمانروایی را با قدرت به وسیله صعود بر تخت خود مستقر نمود.

عیسی تعلیم داد که پادشاهی را به آرامی و مرحله به مرحله مستقر می‌کند.

رسولان (۴۳: ۱۹ : ۱)

عیسی به رسولان خود آموخت که کار استقرار پادشاهی او را ادامه دهند.

عیسی بعد از برخاستن از مردگان و پیش از صعودش به آسمان، مدتی را به تعلیم رسولان پرداخت.

رسولان:

- کلیسا را به عنوان شکل کنونی پادشاهی خدا بنا کردند.
- انجیل پادشاهی را به سرزمین‌ها و نزد اقوام جدید بردند.

نتیجه‌گیری (۱۵:۲۴:۱)

سوالاتی برای مرور

۱. شواهد صریح و ضمنی‌ای از انجیل لوقا که قویا نشان می‌دهد نویسنده انجیل لوقا و کتاب اعمال یک نفر بوده است را ذکر کنید.

۲. شواهد تاریخی‌ای از کلیسای اولیه که دیدگاه یکی بودن نویسنده انجیل لوقا و کتاب اعمال را تقویت می‌کند، ذکر کنید.

۳. از عهد جدید چه سرنخ‌هایی می‌توانیم دربارهٔ نویسندهٔ اعمال به دست بیاوریم؟ این سرنخ‌ها چطور دیدگاه نویسندهٔ اعمال بودن لوقا را تقویت می‌کنند؟

۴. چه مدرکی اشاره می‌کند که کتاب اعمال پس از ۷۰ میلادی نوشته شده است؟ چه مدرکی اشاره می‌کند که قبل از ۷۰ میلادی نوشته شده است؟

۵. مخاطبین اصلی کتاب اعمال را توضیح دهید.

۶. زمینه اجتماعی کتاب اعمال را به طوری که (۱) امپراتوری روم و (۲) روابط بین کلیسا و یهودیان را در بر بگیرد، توضیح دهید.

۷. نشان دهید که دیدگاه‌های الاهیاتی لوقا ریشه در دیدگاه عهد عتیق به تاریخ به صورت عمومی و دیدگاه آن به اسرائیل به طور خاص، داشت.

۸. دیدگاه مسیحی نسبت به پادشاهی مسیحایی خدا و دیدگاه الاهیات هم‌عصر یهودی و دیدگاه یحیای تعمیددهنده را با هم مقایسه کنید.

۹. چگونه الاهیات پادشاهی خدا در انجیل لوقا ما را برای درک پیام کتاب اعمال آماده می‌کند؟ در پاسخ‌تان به نقش عیسی و رسولان توجه کنید.

سوالات کاربردی

۱. نویسنده‌ی لوقا چطور به ما در درک و به‌کارگیری بهتر کتاب اعمال کمک می‌کند؟
۲. چطور زندگی و الاهیات ما تحت تاثیر دولت‌ها و فرهنگ‌های مان قرار می‌گیرد؟
۳. چه تشابهات و تضادهایی بین یهودیان بی‌ایمان و مسیحیان امروزی وجود دارد؟ درک این تشابهات و تضادها چطور می‌تواند به ما در بشارت به یهودیان امروزی کمک کند؟
۴. چرا به مسیحیان از هر دو زمینه یهودی و غیر یهودی موقعیتی کاملاً یکسان در کلیسا داده شد؟ چرا مهم است که تشخیص دهیم مسیحیان یهودی و غیر یهودی هر دو در موقعیتی برابر قرار دارند؟
۵. چطور دیدگاه عهد عتیق به تاریخ باید تفکر ما به عنوان مسیحیان در جهان امروزی را شکل دهد؟
۶. در حال حاضر، ما به چه اشکالی در پادشاهی خدا سهیم هستیم؟ نقش ما در روند بنای پادشاهی چیست؟
۷. چطور باید افکار و اولویت‌های مان را در نور این حقیقت که پادشاهی خدا با دریافت و اعتماد مردم به عیسی به عنوان ماشیح گسترش می‌یابد، تغییر دهیم؟
۸. مهم‌ترین نکته‌ای که از این درس آموختید، چیست؟